

PARLAMENTNÍ
INSTITUT

PRÁVNÍ ÚPRAVA ÚPLATKÁŘSTVÍ V MEZINÁRODNÍCH SOUVISLOSTECH

JUDr. Jindřiška Syllová, CSc.
Mgr. Eva Tetourová

Studie č. 5.334
2005, přepracováno červenec 2013

POSLANECKÁ
SNĚMOVNA
PARLAMENTU
ČESKÉ REPUBLIKY

Obsah:

I. ÚVOD	2
II. JEDNOTLIVÉ PRÁVNÍ ÚPRAVY	3
ČESKÁ REPUBLIKA – TRESTNÍ ZÁKONÍK	3
RAKOUSKO	5
NĚMECKO	8
FRANCIE	16
STRUČNÉ SHRNUTÍ	20
PRAMENY:	20
PŘÍLOHA:	21

I. Úvod

1. Rozdíly v subjektu přijímání úplatku

Subjekt trestného činu přijetí úplatku podle zákonné úpravy České republiky a Francie je obecněji specifikován (soudce musí při posuzování činu interpretovat, kdo může obstarávat tzv. obecný zájem. Výklad subjektu, který odpovídá zákonné definici, tak určuje dosavadní judikatura.)

Naproti tomu v Německu i Rakousku je subjekt přijímání úplatku stanoven přesněji. V Německu jako osoba, která je povinná plnit veřejnou službu plus další přesněji stanovení úředníci, soudci aj. V Německu nepatří zatím výslovně do subjektu obecné úpravy přijímání úplatku poslanci ani zastupitelé samosprávných celků, pro ně platí jen zvláštní omezená skutková podstata zakazující úplatky za hlasování. V posledních letech (2011 až 2013) vznikla v Německu iniciativa za účelem začlenění poslanců a zastupitelů jako subjektu obecněji formulovaného trestného činu uplácení. Podrobněji k tomuto návrhu viz níže.

(Jen) jako úředník nebo zaměstnanec veřejného podniku je subjekt přijímání úplatku definován v trestněprávní úpravě Rakouska.

2. Rozlišení mezi tím, zda je za úplatek požadováno (či slíbeno) porušení povinnosti úředníka (subjektu přijímání úplatku)

V ČR a ve Francii právní úprava nerozlišuje, zda je požadováno (či slíbeno nebo poskytnuto) obstarání věci v souladu s povinnostmi upláceného nebo v rozporu s těmito povinnostmi. Vždy je čin trestný shodně.

V Rakousku se toto rozlišuje a trestnost je v případě, že úředník splnil svoji povinnost, vzhledem k výši trestu menší. V Německu také existuje rozdíl mezi oběma situacemi – jde o rozdílné trestné činy, první z nich je přijetí výhody resp. zaručení výhody (úředník přijme výhodu a splní svou povinnost) a úplatnost resp. uplácení (úředník přijme výhodu a poruší svou povinnost).

3. Shody v základních institutech

Judikatura ve všech státech určuje, jaká činnost patří do aktivit, které je možno korupcí ovlivnit a jaké výhody odpovídají definici korupce. Všechny zkoumané státy mají také upraveno nepřímé úplatkářství.

4. Otázka tzv. politické korupce

Případ ujednání spočívajícího v přijetí slibu o poskytnutí politické funkce za závazek určité činnosti v rámci zastupitelského mandátu (např. vzdání se mandátu) nebyl u uvedených státech konkrétně nalezen. V německých státech zatím obecná korupce zastupitele ani poslance jako subjekt nepokrývá (blíže viz níže).

Pokud se týká Francie, kde mohou být poslanci potenciálními pachateli přijetí úplatku, dostupné komentáře podobný případ nezaznamenaly. Ovšem hlasování resp. ovlivnění hlasování za úplatek je považováno za postižitelné, při splnění dalších podmínek trestného činu (uplacené hlasování je trestné i v Německu, přesto, že existuje indemnita poslanců). Samozřejmě i ve Francii musí existovat příčinná souvislost mezi poskytnutou odměnou a jednáním pachatele, které následovalo nebo předcházelo jejímu přijetí či příslibení (konkrétní komentář viz níže).

II. Jednotlivé právní úpravy

Česká republika – trestní zákoník

Základní trestné činy

(část studie týkající se ČR je zpracována jen krátce, vzhledem k dostupnosti více komentářů trestního zákoníku v češtině. Tato část slouží jen k uvedení čtenáře do komparativní souvislosti předkládané problematiky.)

Úplatkářství

§ 331 Přijetí úplatku

(1) Kdo sám nebo prostřednictvím jiného v souvislosti s obstaráváním věci obecného zájmu pro sebe nebo pro jiného přijme nebo si dá slíbit úplatek, nebo kdo sám nebo prostřednictvím jiného v souvislosti s podnikáním svým nebo jiného pro sebe nebo pro jiného přijme nebo si dá slíbit úplatek, bude potrestán odnětím svobody až na čtyři léta nebo zákazem činnosti.

(2) Kdo za okolností uvedených v odstavci 1 úplatek žádá, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až pět let.

(3) Odnětím svobody na tři léta až deset let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 v úmyslu opatřit sobě nebo jinému značný prospěch, nebo

b) spáchá-li takový čin jako úřední osoba.

(4) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 v úmyslu opatřit sobě nebo jinému prospěch velkého rozsahu, nebo

b) spáchá-li takový čin jako úřední osoba v úmyslu opatřit sobě nebo jinému značný prospěch.

Z komentářů:

Obstarání věci obecného zájmu je nejen činnost rozhodovací, ale každá další činnost při plnění veřejných úkolů, které se jinak nazývají věci obecného zájmu.¹ Nepatří sem činnosti

---

¹ Na Slovensku změnili výraz obecný na „všeobecný,“ což poněkud lépe postihuje to, že se tím vylučuje pouze činnost sloužící výlučně soukromým nebo osobním zájmům.

občanů vyplývající z jejich osobních práv.² **Mezi úplatkem a věcí veřejného zájmu musí být souvislost.**

Subjekt: Může jít nejen o osobu, která rozhodování či jiné obstarání věci vykonává, ale i o osobu, která při rozhodování spolupůsobí.

Úplatkem je neoprávněná výhoda, prospěch, kterého se dostává uplácenému (viz níže definice), nebo s jeho souhlasem jiné osobě. Úplatek může být jak majetkovým, tak nemajetkovým prospěchem. Hodnota úplatku není vymezena – jde o uvážení soudu (u pravomoci státního orgánu vadí i menší úplatek). Z hlediska naplnění znaků není rozhodné, zda byla sledována výhoda nezákonná, na niž není nárok, nebo (jen) řádné plnění povinnosti úřadu. Tato skutečnost může mít vliv na hodnocení úplatku soudem.

Aktivní žádost o úplatek je více trestná (pachatel není pasivní jako u ostatních chování).

Trestný čin přijímání úplatku je podle odst. 2 dokonán již tím, že pachatel úplatek žádá; je nerozhodné, zda mu byl z tohoto podnětu úplatek poskytnut nebo slíben. Trestný čin je dokonán i jen přijetím slibu.

§ 332

Podplácení

(1) Kdo jinému nebo pro jiného v souvislosti s obstaráváním věci obecného zájmu poskytne, nabídne nebo slíbí úplatek, nebo

kdo jinému nebo pro jiného v souvislosti s podnikáním svým nebo jiného poskytne, nabídne nebo slíbí úplatek, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až šest let, propadnutím majetku nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 v úmyslu opatřit sobě nebo jinému značný prospěch nebo způsobit jinému značnou škodu anebo jiný zvlášť závažný následek, nebo

b) spáchá-li takový čin vůči úřední osobě.

§ 333

Nepřímé úplatkářství

(1) Kdo žádá nebo přijme úplatek za to, že bude svým vlivem nebo prostřednictvím jiného působit na výkon pravomoci úřední osoby, nebo za to, že tak již učinil, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta.

(2) Kdo z důvodu uvedeného v odstavci 1 jinému poskytne, nabídne nebo slíbí úplatek, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

Z komentářů:

Jde o úplatnou intervenci, působící na výkon (podle trestního zákona) veřejného činitele, nyní úřední osoby. Konečným adresátem úplatku je zprostředkovatel.

Z judikatury:

6 Tdo 87/2011-48: Osoba, která se nabídla, že předá úplatek úřední osobě, aniž by ho sama pro sebe žádala nebo přijala, může být účastníkem na trestném činu nepřímého úplatkářství anebo pachatelem trestného činu přijímání úplatku, jsou-li současně naplněny i další zákonné podmínky.

§ 334

---

² „Obecný zájem“ se v ČR vykládá dosud spíše extenzivně. Např. podle 4 Tz 77/2002 „Jestliže se některý ze subjektů v rámci hospodářské soutěže dopustí jednání, které je nekalou soutěží, spočívající v podplácení ve smyslu obchodního zákoníku, může být jednání konkrétní odpovědné fyzické osoby, při splnění všech ostatních zákonných podmínek, posouzeno jako trestný čin přijímání úplatku podle § 160 tr. zák. Obecným zájmem totiž je, aby pravidla hospodářské soutěže byla dodržována všemi jejími subjekty.“

Společné ustanovení

(1) *Úplatkem se rozumí neoprávněná výhoda spočívající v přímém majetkovém obohacení nebo jiném zvýhodnění, které se dostává nebo má dostat uplácené osobě nebo s jejím souhlasem jiné osobě, a na kterou není nárok.*

(2) *Úřední osobou podle § 331 až 333 se vedle osoby uvedené v § 127 rozumí též jakákoliv osoba*

a) zastávající funkci v zákonodárném orgánu, soudním orgánu nebo v jiném orgánu veřejné moci cizího státu,

b) zastávající funkci nebo zaměstnaná nebo pracující v mezinárodním soudním orgánu,

c) zastávající funkci nebo zaměstnaná nebo pracující v mezinárodní nebo nadnárodní organizaci vytvořené státy nebo jinými subjekty mezinárodního práva veřejného nebo v jejím orgánu nebo instituci, nebo

d) zastávající funkci v podnikající právnické osobě, v níž má rozhodující vliv Česká republika nebo cizí stát,

pokud je s výkonem takové funkce, zaměstnání nebo práce spojena pravomoc při obstarávání věci obecného zájmu a trestný čin byl spáchán v souvislosti s touto pravomocí.

(3) *Za obstarávání věci obecného zájmu se považuje též zachování povinnosti uložené právním předpisem nebo smluvně převzaté, jejímž účelem je zajistit, aby v obchodních vztazích nedocházelo k poškozování nebo bezdůvodnému zvýhodňování účastníků těchto vztahů nebo osob, které jejich jménem jednají.*

Z komentářů:

Právní úprava je doplněna závislými skutkovými podstatami ve zvláštních řízeních (pletichy při řízení konkurzním a vyrovnacím a pletichy při veřejné soutěži a dražbě, jde vždy o pasivní i aktivní úplatkářství)

Rakousko

StGB

Zákonná úprava korupčních trestných činů byla v Rakousku podstatně reformována nedávno, zákonem Korruptionsstrafrechtsänderungsgesetz 2009 - KorrStrÄG 2009. Předtím byla v Rakousku přijata reforma celé této oblasti v r. 2008, ta však byla kritizována zejména pro nejasnosti v subjektu trestného činu přijetí úplatku. Po novele je třeba považovat za subjekt, tedy za nositele úřadu (Amtsträger, původně v r. 2008 byl užit pojem Beamte) každého úředníka státu a jiné veřejnoprávní korporace, za nositele úřadu se považují i poslanci a zastupitelé samosprávných celků. Níže v překladu zákona do češtiny je použit místo pojmu nositel úřadu pojem „úředník.“ Pojem nositele úřadu je upraven v § 74 rakouského trestního zákoníku, jeho definice je mimořádně složitá. Nositelem úřadu je každý, kdo

- je členem vnitrostátního ústavně upraveného zastupitelstva, pokud tento ve volbě nebo v hlasování odevzdává hlasy nebo jinak vykonává nebo opomine úkon spočívající v povinnosti dané podle jednacího řádu zastupitelstva
- kdo vykonává pro Spolek, spolkovou zemi, obci, nositele sociálního pojištění nebo jeho sdružení, pro jiný stát nebo pro mezinárodní organizaci úkoly spočívající v zákonodárství, správě nebo justici jakožto jejich orgán nebo úředník, s výjimkou nositelů úřadu podle prvního odseku
- kdo je jinak než je uvedeno v druhém odseku jménem tam uvedených korporací zmocněn při provedení zákonů vykonat úřední úkon nebo
- kdo jako orgán právnické osoby nebo na základě služebního vztahu k právnické osobě je činný pro osobu, která podléhá kontrole Účetního dvora nebo kontrole obdobných institucí zemí nebo srovnatelných úřadů jiných států a které převážně poskytují služby pro správu nebo korporace uvedené v druhém odseku.

§ 304 Přijetí úplatku

1) Úředník, nebo rozhodčí soudce,³ který za výkon či opomenutí úředního úkonu v rozporu se svou povinností od jiného pro sebe či třetí osobu požaduje, přijímá či nechává si slibovat výhodu, bude potrestán trestem odnětí svobody až do 3 let. Stejně bude potrestán ten, který pro účely soudu nebo jiného úřadu pro účely řízení prostřednictvím nesprávného posudku nebo dobrozdání od znalce požaduje, přijímá nebo nechává slibit výhodu pro sebe nebo třetího.

2) Byl vypuštěn

3) Kdo se dopustí činu v souvislosti s výhodou o hodnotě nad 3000 Euro, bude potrestán trestem odnětí svobody až na 3 roky, kdo s výhodou o hodnotě nad 50 000 Euro, bude potrestán trestem odnětí svobody od 6 měsíců do 6 let.

Z komentářů:

I podle starších komentářů je zřejmé, že je lhostejné, zda se přijetí úplatku koná před či po příslušném jednání. /Ob der Vermögensvorteil vor, zugleich oder nach dem pflichtwidrig vorgenommenen (oder unterlassenen) Amtsgeschäft angenommen wurde ist gleichgültig./

Komentář FF 2010:

Výhodou jsou všechny peněžité hodnoty, ale také imaterielní poskytnutí. Judikatura zahrnuje v této souvislosti i poskytnutí vyznamenání, poradenství, podporu v žádosti o zaměstnání. Přenechání bytu nebo půjčení vozu bez úplaty, prázdninový pobyt zdarma. Výhodou není jednorázové pozvání na oběd. Výhoda může být poskytnuta i třetí osobě, například manželce. Poskytnutá výhoda musí s úředním výkonem být v příčinné souvislosti, i když je nerozhodné, zda úřední výkon předchází či následuje úplatek.

Ten, který poskytuje výhodu, je trestný podle § 307.

Z judikatury: Smyslem a cílem skutkové podstaty není vyvarovat se pro stát škod, ale zajištění čistoty, transparentnosti a neúplatnosti výkonu úřadu.⁴

§ 305 Přijetí výhody

1) Úředník nebo rozhodčí soudce, který za výkon či opomenutí úředního úkonu v souladu se svou povinností od jiného pro sebe či třetí osobu požaduje, přijímá či nechává si slibovat výhodu, bude potrestán trestem odnětí svobody až do 3 let. Stejně bude potrestán ten, který pro účely soudu nebo jiného úřadu pro účely řízení prostřednictvím nesprávného posudku nebo dobrozdání od znalce požaduje, přijímá nebo nechává slibit výhodu pro sebe nebo třetího.

2) Byl vypuštěn

3) Kdo se dopustí činu v souvislosti s výhodou o hodnotě nad 3000 Euro, bude potrestán trestem odnětí svobody až na 3 roky, kdo s výhodou o hodnotě nad 50 000 Euro, bude potrestán trestem odnětí svobody od 6 měsíců do 6 let.

4) Neoprávněnými výhodami nejsou

1. výhody, jejichž přijetí je zákonem dovoleno, nebo v rámci úřadu připuštěno, na jejichž přijetí je úředně nebo věcně oprávněný zájem
2. výhody pro všeobecně prospěšné účely (§ 35 BAO), na jejichž použití úředník nebo rozhodčí soudce nevykonává žádný vliv

³ Amtsträger oder Schiedsrichter, k obsahu pojmu viz komentář výše. Překlad je pracovní, zpracován autorkou studie. Účelem je porozumění, nikoliv perfektní překlad pojmů.

⁴ Sinn und Ziel des Tatbestandes des § 104 StG ist es nicht, den Staat oder den einzelnen vor Schaden zu bewahren, sondern die Reinheit, Sauberkeit und Unverkäuflichkeit der Amtsführung zu gewährleisten in: <http://www.jusline.at/index.php?cpid=77cc2619465c939cd4189c33216b2d0c&feed=455656>

3. *pokud není dovolení nebo připuštění ve smyslu bodu jedna, pak sem patří místně a v zemi obvyklé pozornosti nepatrné ceny, pouze když je čin uskutečněn za účelem výděлку (po živnostensku).*

Z komentářů, FF 2010:

Poklesek proti vnitřním pravidlům úřadu nemusí znamenat přijetí výhody, zákaz musí pocházet z obecně závazných ustanovení nebo z konkrétního úkolu uloženého úředníkovi. Účast na událostech v rámci reprezentace není služebním právem zakázána, stejně jako účast na služební cestě. Rovněž opakované pozvání na oběd není zakázáno, protože slouží sociálním kontaktům a z něj vyplývající výhoda není dostatečná k založení subjektivní stránky (dolus subsequens) trestného činu.

§ 306 Přijetí výhody za ovlivnění

- (1) *Úředník nebo rozhodčí soudce, který se s výjimkou případů podle §§ 304 a 305 úmyslně ve své činnosti jako nositel úřadu nechá ovlivnit tím, že pro sebe nebo pro třetí osobu neoprávněnou výhodu (§ 305 odst. 4) požaduje, přijme nebo si nechá slíbit, bude potrestán trestem odnětí svobody do dvou let.*
- (2) *Kdo se dopustí činu v souvislosti s výhodou přesahující hodnotu 3000 Eur, bude potrestán trestem odnětí svobody do 3 let, v souvislosti s výhodou přesahující hodnotu 50 000 Eur bude potrestán trestem odnětí svobody od 6 měsíců do 5 let.*
- (3) *Kdo toliko přijme nepatrnou výhodu nebo si ji nechá slíbit, není podle odst. 1 potrestán, pouze když byl čin uskutečněn za účelem výděлку.*

§ 307 Uplácení

- (1) *Kdo úředníku nebo rozhodčímu soudci za výkon či opomenutí úředního úkonu v rozporu s povinností nabídne, slíbí nebo zaručí výhodu jemu či třetí osobě, bude potrestán trestem odnětí svobody do tří let. Stejně bude potrestán, kdo znalci (§ 304 odst. 1) za udělení nesprávného nálezu nebo posudku nabídne, slíbí nebo zaručí výhodu pro sebe nebo třetí osobu.*
- (2) *Kdo spáchá čin v souvislosti s výhodou v hodnotě nad 3000 Eur, bude potrestán trestem odnětí svobody od 6 měsíců do 5 let. Kdo spáchá čin v souvislosti s výhodou v hodnotě nad 50 000 Eur, bude potrestán trestem odnětí svobody až do 10 let.*

§ 307a Poskytnutí výhody

- (1) *Kdo úředníku nebo rozhodčímu soudci za výkon či opomenutí úředního úkonu v souladu s povinností nabídne, slíbí nebo zaručí neoprávněnou výhodu (§ 305 odst. 4) pro sebe nebo pro osobu třetí, bude potrestán trestem odnětí svobody až do dvou let.*
- (2) *Kdo spáchá čin v souvislosti s výhodou v hodnotě nad 3000 Eur, bude potrestán trestem odnětí svobody do 5 let. Kdo spáchá čin v souvislosti s výhodou v hodnotě nad 50 000 Eur, bude potrestán trestem odnětí svobody od 6 měsíců do 10 let.*

§ 307b Poskytnutí výhody za ovlivnění

- (3) *Kdo s výjimkou případů §§ 307 a 307a úředníku nebo rozhodčímu soudci nabídne, slíbí nebo zaručí neoprávněnou výhodu (§ 305 odst. 4) pro sebe nebo pro osobu třetí, aby jej v činnosti nositele úřadu ovlivnil, bude potrestán trestem odnětí svobody až do dvou let.*
- (4) *Kdo spáchá čin v souvislosti s výhodou v hodnotě nad 3000 Eur, bude potrestán trestem odnětí svobody od 6 měsíců do 5 let. Kdo spáchá čin v souvislosti s výhodou v hodnotě nad 50 000 Eur, bude potrestán trestem odnětí svobody až do 10 let.*

§ 308 Zakázaná intervence

- (1) *Kdo požaduje, přijímá či nechává si slibovat výhodu pro sebe nebo osobu třetí za to, že vyvine neoprávněný vliv na rozhodování úředníka nebo rozhodčího soudce, bude potrestán trestem odnětí svobody až na dva roky.*
- (2) *Stejně bude potrestán, kdo nabídne, slíbí nebo zaručí, aby tento neoprávněný vliv na rozhodování úředníka nebo rozhodčího soudce byl vyvinut.*
- (3) *Kdo spáchá čin v souvislosti s výhodou o hodnotě nad 3000 Euro, bude potrestán trestem odnětí svobody do 3 let. Kdo spáchá čin v souvislosti s výhodou v hodnotě nad 50 000 Eur, bude potrestán trestem odnětí svobody od 6 měsíců do 3 let.*
- (4) *Vliv na rozhodování úředníků nebo soudců je postižitelný, pokud směřuje na výkon či opomenutí úředního úkonu v rozporu s povinností nebo pokud je spojeno s nabídnutím, slíbením nebo zaručením neoprávněné výhody (§ 305 odst. 4) pro úředníka nebo osobu třetí.*
- (5) *Pachatel není podle předchozích odstavců trestný, pokud čin je trestný podle jiných ustanovení přísněji.*

§ 309 Přijetí daru a uplácení zaměstnanců nebo zástupců⁵

- (1) *Pokud v obchodním styku zaměstnanec nebo zástupce firmy za výkon či opomenutí právního jednání v rozporu s povinností požaduje, přijímá či nechává si slibovat výhodu od jiného pro sebe nebo osobu třetí, bude potrestán trestem odnětí svobody až na 2 roky.*
- (2) *Stejně bude potrestán, kdo zaměstnanci nebo zástupci firmy v obchodním styku za výkon či opomenutí právního jednání v rozporu s povinností nabídne, slíbí nebo zaručí výhodu.*
- (3) *Kdo spáchá čin v souvislosti s výhodou v hodnotě nad 3000 Eur, bude potrestán trestem odnětí svobody až do 3 let. Kdo spáchá čin v souvislosti s výhodou v hodnotě nad 50 000 Eur, bude potrestán trestem odnětí svobody od 6 měsíců do 10 let.*

Z komentářů k § 309:

Přijetí úplatku uvedenou osobou za jednání, které není v žádném vztahu s rozporem s jejími povinnostmi (není v souvislosti s porušením povinností pracovníka), je u subjektů tohoto činu beztrestné. Tím je tento čin specifický ve srovnání s přijetím úplatku úředníky (držiteli úřadu) a soudci, u nichž je i toto trestné. Viz výše.

Německo

V Německu byla skutková podstata přijetí výhody v § 331 odst. 1 StGB (i jemu odpovídajících ostatních činů) v 90. letech přeformulována a tím byl okruh činů rozšířen. Potíž při interpretaci spočívá v tom, jak oddělit trestné chování od sociálně uznávaného a společensky odůvodněného. Z tohoto důvodu je podle komentáře autorů Satzgera a dalších⁶ třeba pečlivě zohledňovat chráněný objekt trestného činu. Je třeba tento trestný čin ve směru objektu vykládat restriktivně, přesný výklad zatím není stabilizován, „protože pro mnohé obory (jednání vlády nebo použití na obce, které se podle ústavní garance mohou odvolávat na ústavně danou samosprávu) není často předvídána možnost „povolení výhody“ podle § 331 odst. 3.“ Dosažení nového vymezení zákonem (rozumí se bližšího omezení výhody) je podle komentáře právněpoliticky v zákonodárném sboru sotva prosaditelné.

StGB

§331 Přijetí výhody

- (1) *Nositel úřadu nebo osoba zvláště zavázaná k veřejné službě, která za výkon služby pro sebe či třetí osobu požaduje, nechává si slibovat nebo přijme výhodu, bude potrestán trestem odnětí svobody až do tří let nebo pokutou.*

⁵ Bediensteten oder Beaufragten

⁶ SSW, str. 2240

(2) Soudce nebo rozhodčí soudce, který pro sebe či třetí osobu požaduje, nechává si slibovat nebo přijme výhodu jako protiplnění za to, že vykonal nebo v budoucnosti vykoná soudní úkon, bude potrestán trestem odnětí svobody až do pěti let nebo pokutou. Pokus je trestný.

(3) Čin není dle odstavce 1 trestný, pokud si pachatel nechá slíbit či přijme jím nepožadovanou výhodu a příslušný úřad v rámci svých oprávnění přijetí předem povolil nebo pachatel bezprostředně při přijetí toto oznámí a úřad to povolí.

Z komentářů:

Subjekt je stanoven dost volně, osoba zavázaná k veřejné službě může být za určitých okolností i osoba, která tuto službu pravidelně a dlouhodobě vykonává jako soukromá osoba (místní architekt). Forma výkonu veřejné služby není formalizována (nemusí jít o písemný akt). Může jít i o přípravu úředního úkonu, který není formalizován. Pokud tedy činnost patří ke služebním povinnostem, pokládá se za výkon služby. Při spoluúčasti stačí, aby pouze část jednání spadala do této služby.

Subjektem není podle tohoto ustanovení poslanec ani zastupitel, jehož se týká jiný (omezenější) zvláštní trestný čin.

Ustanovení § 331 postihuje jen jednání, která neporušují povinnost úředníka, pokud porušují, jde o následující ustanovení StGB - § 332.

Výhoda je jakékoliv plnění, na které pachatel nemá právně odůvodněný⁷ nárok a které objektivně materiálně nebo nemateriálně zlepšuje jeho postavení nebo postavení osoby třetí. Rozumí se postavení hospodářské, právní nebo také jen osobní.

Pojem přesahuje (je širší než) pojem majetkové výhody. Zmenšení majetku uplácejícího není nutné.

Jedná se zejména o materiální zvýhodnění jakéhokoliv druhu (peníze, cennosti, slevy, pozvání na události, dovolenkové cestování, kongresy, vědecké hodnosti, peněžní ceny). Hranici hodnoty (rozuměj dolní hranici) ustanovení nemá, s výjimkou uznání sociálně adekvátních výhod minimální hodnoty. Pozvání na oběd nestačí, pokud odpovídá pouhé zdvořilosti. Výhodou je také zvýšení osobní likvidity přesměrováním na osobní konto ze služebního nebo pozastavení splácení dluhu. Výhodou je i odvrácení hrozící újmy, pokud prostřednictvím něho nastane pachateli přidaná výhoda, výhodou je pozdržení splatnosti, poskytnutí bezúročné půjčky, přenechání auta z půjčovny, honorář za bezcenné služby nebo studie, přenechání technických přístrojů úředníkem vedeným výzkumným ústavem, sleva, i když byla původní cena předražena, převzetí financování slavnosti za úředníka. Výhodou je zprostředkování placeného vedlejšího zaměstnání nebo uzavření smlouvy, které má za následek plnění úředníka podle smlouvy.

Výhodou jsou i nemateriální výhody - pocty, čestné úřady, podpora při volbě, kromě jiného i sexuální výkony, nikoliv však pouhá příležitost k sexuálnímu povyražení. Dále jsou nemateriální výhodou vyhlídky (přisliby) zaměstnání, také nabídky podpory a kariérních příležitostí, pokud obsahují objektivní zlepšení. Ohraničením imateriálního zlepšení stavu je právní věta, že jsou jen tehdy výhodou, pokud mají objektivně měřitelný obsah a úředníka určitým způsobem skutečně staví do lepšího postavení. Není přesně judikováno, že imateriální výhoda musí vést k materiální výhodě. Proto může být imateriální výhodou i emocionální internum (radost, vděčnost, mezilidský význam) nebo sociální zlepšení postavení (moc, pověst v povolání, přístup ke komunikačním příležitostem). Zde může být výhodou i zpravodajství v médiích.⁸

⁷ Kein rechtlich begründeten Anspruch, TF, str. 2262.

⁸ TF str. 2263, nejedná se o doslovný překlad.

Výhodou může být i opomenutí konání úředníka, například opomenutí negativního rozhodnutí (opomenutí podání výpovědi, opomenutí zvýšení nájemného, nezaplatnění úkonu). Výhoda není vyloučena ani tehdy, pokud je mezi úředníkem a třetí osobou uzavřena smlouva, která má za následek plnění úředníka, které s sebou přináší odměnu za výkony podle smlouvy, často je právě uzavření smlouvy touto výhodou. Výhodou však není uzavření pracovní smlouvy se třetí osobou, pokud je odměna přiměřená. Výhodou není ani to, pokud ten, který potřebuje služby úředníka, poskytne pro úřední výkon vyžadované prostředky. Takové prostředky mohou být i peněžní, pokud bezprostředně slouží k provedení úředního úkonu.

Výhody pro třetí osobu

Výhody pro třetího je nutno odvodit z definice výhod pro příjemce úplatku – viz výše. Důležité je, že třetím může být právnická osoba nebo korporace. Týká se i územních celků, obcí. Je zatím sporné, zda to, že výhodou je jen to, na co nemá úředník právní nárok, se má vztáhnout i na třetí osobu, pro kterou je úplatek určen. Rozhodné bude to, zda úředník osobně nemá na poskytnutí plnění sobě nebo třetí osobě nárok. Výhodou není, pokud část zpoplatněného plnění se převede na zakládající společnost pro optimalizaci daní.

V případě třetího se vyžaduje znalost a srozumění úředníka s poskytnutím výhody třetímu. To je dáno vždy tehdy, pokud pachatel nechá převést na třetího splnění výhody podle dohody mezi ním a třetím. Posouzení, zda se jedná o výhodu pro třetího, je (zatím v praxi) založeno na subjektivním posouzení a představuje podle komentáře určitou právní nejistotu (výhoda pro třetího byla doplněna nedávnou novelou trestního zákoníku).

Subjektivní stránka

Trestný čin vyžaduje úmysl. Pachatel si musí být vědom, že výhoda a služební výkon stojí v ekvivalentním postavení, že tedy nezákonné ujednání bylo uzavřeno. Mýlí-li se pachatel ohledně okolností sociální adekvátnosti, chybí úmysl (tedy pokud si myslí, že šampaňské je levnější než je). Pokud se však mýlí ohledně pojetí adekvátnosti, je v zakázaném omylu. To platí rovněž, pokud se pachatel mýlí v obsahu svých služebních povinností.⁹

Objektivní stránka

Skutková podstata odpovídá § 299 trestního zákoníku. Obsahuje pojmy požaduje, nechává si slibovat nebo přijme.

Požaduje - může být i konkludentní, musí však skutečně plnění vyžadovat. Pokud se týká třetího, musí si být úředník vědom souvislosti mezi výkonem úřadu a výhodou. Zda třetí osoba na plnění přistoupí není pro čin rozhodné.

Nechat si slíbit – znamená akceptovat nabídku plnění. Neznamená strpění, mlčení splňuje objektivní stránku pouze tehdy, pokud je úmysl zřejmý jinak (volně přeloženo).

Přijmout – znamená výhodu skutečně osobně přijmout nebo ji přenechat třetímu (....).

Jádrum objektivní stránky je obsahová vazba, souvislost (inhaltliche Verknüpfung) mezi výkonem úřadu a poskytnutím výhody, popisovaná jako ujednání mezi úředníkem a tím, kdo výhodu poskytuje. Výhoda jako přímé protiplnění za úřední úkon nebo smlouva v úzkém smyslu nejsou požadovány (přímé protiplnění platilo až do novely zákoníku z r. 1997).

Výhoda se musí ovšem vázat na služební úkon, musí s ním přinejmenším souviset, což předpokládá srozumění úředníka s touto souvislostí, které může být ovšem učiněno mlčky.¹⁰

Nicméně po novele zákoníka se souvislost poněkud uvolnila. Do činu je tak zahrnut i případ poradenských smluv, které jsou spojeny s pravidelnou výhodou pro úředníka, čímž se vybuduje blízký vztah až závislost na poradci, dále rovněž případ proražení cesty k navázání vztahů, které se vztahuje k úřednímu výkonu, rovněž pak případy tzv. péče o klima a náladu v úřadě (pravidelné pozvánky na jídlo a na aktivity ve volném čase, velkorysé nahrazení

---

⁹ SSW str. 2246

¹⁰ TF. str. 2267, výtah

vynaložených nákladů při výměně názorů.) Toto vede zatím k určité neostrosti v určení toho, co ještě je a co už není v souvislosti – tím se posouzení trestnosti stalo obtížnější.

Časová stránka – úředník musí být (ještě nebo už) ve své funkci, pokud má k činu dojít.¹¹

Omezení souvislosti

Výjimkou, kdy se čin nestal, resp. kdy se neshledává obsahová souvislost, jsou případy sociální adekvátnosti, tedy případy obecně akceptované. Sem patří vánoční dárky, malé pozornosti, příležitostné ocenění, spropitné, sociálně obvyklé pozornosti – například transport nemocného, příplatek k poštovnímu, pokladna na kávu v nemocnicích, ale ne na policejních stanicích....¹²

Dále jsou výjimkou případy obligatorního plnění, dále případy úplaty za vedlejší činnosti a další podobné věci, které jsou často na hranici a musí se rozhodovat individuálně. Tam, kde proudí velké částky mezi veřejnými financemi a soukromými, se jeví pro fundraising zatím hranice neostrá, zejména tam, kde je úředník zároveň uživatelem nástrojů a přístrojů (zdravotnictví a výzkum). Naproti tomu do činu zcela jistě patří sponzoring v těchto oborech, poskytnutí peněz na výzkum od třetího, poskytnutí přístrojů medicínskou společností, poskytnutí léčivých produktů a další případy.¹³ Podle komentáře autorů Satzgera a dalších u sponzoringu v rámci reprezentace a reklamy platí, že pokud je reprezentace (státu apod.) pozvána na událost, aby pro sponzora dělala reklamu nebo událost zhodnotila, chybí zde nezbytná souvislost výhody a výkonu úřadu; výhoda je poskytnuta v souvislosti s postavením úředníka, nikoliv v souvislosti s výkonem jeho úřadu.¹⁴ Pokud se týká sponzorování měst a obcí, příspěvky soukromých firem obcím nespĺňují skutkovou podstatu zejména tehdy, pokud existuje transparentnost, například prostřednictvím zastupitelstva, a nezávadná motivace.

Pro pouhé přijímání nebo fundraising stranických darů zákonem a ústavou připuštěných se čin aplikovat nedá, ovšem jen pokud je poskytnutá výhoda omezena ochranou rovnosti šancí kandidátů. O protizákonné ujednání jde tehdy, pokud se dar vztahuje ke konkrétnímu, i když ještě ne přímo specifikovanému rozhodnutí po volbách, pokud má být toto využito pro zájem sponzora nebo pro zájem jiného jednotlivce. Jednání není však trestné, pokud stranický dar je zacílen na to, aby byl na základě všeobecně odpovídajících předpokladů dárcce úřad kandidátem vykonáván. Což platí už proto, že všeobecné politické nebo hospodářské ustanovení úředníka neznamená ovlivnění služební (úřední) činnosti. Sporné je podle komentáře nedávné omezení uvedené interpretační restriktce v judikátu,¹⁵ podle kterého za známku úplatnosti úředního rozhodnutí, pokud se máme vyvarovat činnosti ohledně předmětu ochrany trestního ustanovení, je bráno i to, pokud dárcce a úředník vycházejí z toho, že se úředník v průběhu budoucího úředního výkonu bude při rozhodnutí zabývat tím či oním záměrem dárcce a nezúčastněný pozorovatel získá dojem, že je rozhodnutí přijato pod vlivem daru. Uvedeným rozhodnutím byl posouzen obžalovaný, který poskytl příspěvky straně na předvolební boj při komunálních volbách pro účely SPD, stejně byly posouzeny i obdarované osoby (obžalovaný a SPD). Tím jsou podle komentáře prakticky znemožněny komunální stranické předvolební dary a příspěvky, protože vzhledem k nejasnostem výkladu mohou vytvářet riziko trestního stíhání. Hranice trestnosti by měly být jasně určeny.¹⁶

Pokud by byly splněny další podmínky činu, může být politická strana třetí osobou, pro kterou se úplatek žádá.¹⁷

§332 Úplatnost

---

¹¹ TF str. 2267, výtah

¹² TF str. 2270, výtah

¹³ TF, tamtéž

¹⁴ SSW str. 2245.

¹⁵ BGHSt 49, 275, 294

¹⁶ SSW str. 2246

¹⁷ TF str. 2271

(1) Nositel úřadu nebo osoba zvláště zavázaná k veřejné službě, která pro sebe či třetí osobu požaduje, nechává si slíbit nebo přijme výhodu jako protiplnění za to, že provedla nebo v budoucnosti provede služební úkon a tím porušila nebo by porušila své služební povinnosti, bude potrestána trestem odnětí svobody od šesti měsíců až do pěti let. V méně závažných případech je trestem trest odnětí svobody až do tří let nebo pokuta. Pokus je trestný.

(2) Soudce nebo rozhodčí soudce, který pro sebe či třetí osobu požaduje, nechává si slíbit nebo přijme výhodu jako protiplnění za to, že provedl nebo v budoucnosti provede soudní úkon a tím porušil nebo by porušil své soudcovské povinnosti, bude potrestán trestem odnětí svobody od jednoho až do deseti let. V méně závažných případech je trestem trest odnětí svobody od šesti měsíců do pěti let.

(3) Jestliže pachatel požaduje, nechává si slibovat nebo přijme výhodu jako protiplnění za budoucí jednání, budou odstavce 1 a 2 použity už tehdy, jestliže jinému projevil ochotu,

1. Při jednání porušit své povinnosti nebo,

2. Pokud jednání spočívá v jeho uvážení, nechat se ovlivnit výhodou při výkonu tohoto uvážení.

Z komentáře:

Jde o obdobné činy a výklad jako u § 331, jde však o porušení úřední povinnosti (na rozdíl od předchozího, kdy k porušení úřední povinnosti nedošlo).

§333 Poskytnutí výhody

(1)Kdo nositeli úřadu, osobě zvláště zavázané k veřejné službě nebo vojákovi Spolkového vojska za výkon služby nabídne, slíbí nebo zaručí výhodu pro tohoto nebo třetí osobu, bude potrestán trestem odnětí svobody až do dvou let, nebo pokutou.

(2)Kdo soudci nebo rozhodčímu soudci nabídne, slíbí nebo zaručí výhodu pro tohoto nebo třetí osobu, za to že provede nebo v budoucnosti provede soudní úkon, bude potrestán trestem odnětí svobody do 5 let nebo pokutou.

(3)Čin není dle odst. 1 trestný, když příslušný úřad v rámci svých oprávnění buď přijetí výhody příjemci předem povolil, nebo když to povolí bezprostředně po oznámení příjemcem.

Z komentáře: Jde o zrcadlový čin k § 331. Rovněž zde se uplatňuje doktrína sociální adekvátnosti.

§334 Uplácení

(1) Kdo nositeli úřadu, osobě zvláště zavázané k veřejné službě nebo vojákovi Spolkového vojska pro tohoto či třetí osobu nabídne, slíbí či zaručí výhodu jako protiplnění za to, že provedl nebo v budoucnosti provede služební úkon a tím porušil nebo porušil by své služební povinnosti, bude potrestán trestem odnětí svobody od tří měsíců do pěti let. V méně závažných případech je trestem trest odnětí svobody až do dvou let nebo pokuta.

(2) Kdo soudci nebo rozhodčímu soudci pro tohoto či třetí osobu nabídne, slíbí či zaručí výhodu jako protiplnění za to, že soudní úkon

1. vykonal a tím porušil své soudcovské povinnosti nebo

2. v budoucnosti vykoná a tím by porušil své soudcovské povinnosti,

bude v případech čísla 1 potrestán trestem odnětí svobody od tří měsíců až do pěti let, v případech čísla 2 trestem odnětí svobody od šesti měsíců až do pěti let. Pokus je trestný.

(3) Jestliže pachatel nabízí, slibuje či zaručuje výhodu jako protiplnění za budoucí jednání, budou použity odstavce 1 a 2, když se pokouší jiného pohnout k tomu aby tento

1. při jednání porušil své povinnosti nebo,
2. pokud jednání spočívá v jeho uvážení, se při výkonu tohoto uvážení nechá výhodou ovlivnit.

§335 Zvláště závažné případy újplatnosti a uplácení

(1) Ve zvláště závažných případech bude

1. čin dle
  - a) § 332 odst. věta 1, také ve spojení s odst. 3, a
  - b) § 334 odst. 1 věta 1 a odst. 2, vždy také ve spojení s odst. 3, potrestán trestem odnětím svobody od jednoho roku až do deseti let a
2. čin dle § 332 Abs. 2, také ve spojení s odst. 3, potrestán trestem odnětí svobody ne nižším než dva roky.

(2) O zvláště závažný případ ve smyslu odst. 1 jde zpravidla, když

1. se čin vztahuje na výhodu velkého rozsahu,
2. pachatel opakovaně přijímá výhody, které požadoval jako protiplnění za to, že v budoucnu vykoná služební úkon, nebo
3. pachatel jedná po živnostensku (gewerbsmässig) nebo jako člen skupiny, která se zavázala k opakovanému páčání takovýchto činů.

Speciální případy:

Jedná se o speciální trestný čin mimo hlavní skupinu zakázaného získání či slíbení výhody v úředním styku, kdy objektem není klasický veřejný (ve smyslu úřední) zájem, ale zájem na ochraně spravedlivé hospodářské soutěže.

§ 299

Podplácení a újplatnost v obchodním styku

Kdo jako odpovědný pracovník nebo zmocněnec (zástupce) v obchodním styku požaduje, nechá si slíbit nebo přijme výhodu pro sebe či třetího jako protiplnění, za to, že jiného zvýhodní při odběru zboží nebo živnostenských plnění v soutěži nečistým způsobem, bude potrestán trestem odnětí svobody až do 3 let nebo peněžitým trestem.

Stejně bude potrestán i ten, kdo v obchodním styku za účelem soutěže odpovědnému pracovníku nebo zmocněnci (zástupci) v obchodním styku výhodu pro sebe či třetího jako protislužbu nabídne, slíbí či poskytne, za to, že jeho nebo někoho jiného při odběru zboží nebo živnostenských plnění nečistým způsobem zvýhodní.

(Tato úprava byla přijata v r. 1997 jako tzv. zákon pro boj proti korupci, spolu s úpravou trestného činu § 298 StGB - Soutěž omezující dohody při vyhlášení konkursu).

Z komentářů:

Výhodou je všechno, co může určitým způsobem zlepšit postavení příjemce a na co tento nemá žádný nárok. Výhody mohou být jak materiální, tak nemateriální. Výhoda musí být poskytnuta (slíbena...) jako protislužba proti nečistému upřednostnění. Upřednostnění se musí týkat odběru zboží nebo výkonů, nejde například o výkon svobodného povolání, poradenství apod. Upřednostnění musí být v soutěži s konkurenty. Nesplnění povinnosti odpovědného pracovníka přitom nemusí být přítomno. Je možné i konkludentní jednání, vyloučena je trestnost jednání, které není míněno vážně.

§ 300

Zvláště těžké případy podplácení a újplatnosti v obchodním styku

Ve zvláště těžkých případech tedy při výhodě velkého rozměru nebo při organizovaném činu je možný vyšší trest.

Připravovaná novelizace německého trestního zákoníku v r. 2013 (Drucksache 17/13968, 12. 6. 2013)

Vzhledem k tomu, že dosud v Německu existuje velmi omezená zvláštní úprava úplatkářství, jejímž subjektem jsou poslanci a zastupitelé, a tato úprava neodpovídá mezinárodněprávním závazkům, projednává se už delší dobu ve Spolkovém sněmu novela trestního zákoníku.

Z důvodové zprávy, obecné části, výtah:

Zvláštní postavení poslanců, kteří vykonávají podle ústavy volný mandát, zapovídá aplikovat na ně obecná ustanovení o úplatkářství (popsaná výše). Zatímco nositelé úřadu pracují v rámci služebního nebo věrnostního vztahu podle pokynů a příkazů, nejsou nositelé mandátu žádnými pokyny vázáni a jsou vázáni jen svým svědomím – v tomto smyslu je jejich vlastní rozhodnutí nezastupitelné. Zastupitelé mohou na rozdíl od úředníků své pracovní oblasti v zásadě vykonávat samostatně. Rovněž právo být informován o obsahových aspektech své činnosti spočívá v zásadě volného výkonu mandátu. Z toho pramení možnost kontrolní funkce poslanců vůči výkonné moci.

Ústavou garantovaná svoboda mandátu činí z nositele mandátu činitele se zvláštním postavením.

Nositelům mandátu není zakázáno používat stranické příjmy k financování politických cílů, za účelem volebního boje nebo podpory jejich osob, pokud je to v rámci platného zákonného rámce. Základní zákon poskytuje pro politické strany a nositele mandátu svobodu od státu, ne však absolutní ochranu před vlivem finančně silných jednotlivců, podniků nebo spolků. Naproti tomu voličům náleží mezi volbami zpětná vazba na demokratickou otevřenost, která vytváří přínos pro legitimitu parlamentní tvorby vůle.

Podle rozhodnutí Spolkového soudního dvora z r. 2006¹⁸ je třeba splnit požadavky na otevřenost ve všech oborech veřejného a soukromého života prostřednictvím Konvence OSN proti korupci podepsané v r. 2003, aby mohla být ratifikována. Rovněž tak u Úmluvy RE o korupci, která byla Německem podepsána v r. 1999 a v r. 2002 vstoupila v platnost, a zatím nebyla ratifikována. Z tohoto důvodu je nezbytné novelizovat ustanovení StGB o korupci poslanců tak, aby to odpovídalo mezinárodním závazkům.

Nyní platné ustanovení StGB zní:

§ 108e

(1) Kdo se zaváže ke koupi nebo prodeji volby nebo hlasování v Evropském parlamentu nebo v zastupitelstvu Spolku, země, obcí nebo svazku obcí, bude potrestán trestem odnětí svobody až na pět let nebo peněžitým trestem.

(2) Vedle trestu odnětí svobody na nejméně šest měsíců uloženého za trestný čin podle předchozího odstavce může soud odebrat způsobilost nabyt práva k veřejné volbě a právo volit nebo hlasovat při veřejných záležitostech.

---

¹⁸ 5 StR 453/05, NJW 2006, 2050, právní věty viz příloha.

Výše avizovaná zatím nepřijatá novela zní:

§ 108e

Úplatkářství a uplácení členů zastupitelstev

(1) Kdo jako člen

1. zastupitelstva Spolku, země, obcí nebo spolků obcí nebo

2. zákonodárného orgánu cizího státu, Evropského parlamentu nebo parlamentního shromáždění mezinárodní organizace

pro sebe nebo pro třetí osobu požaduje, nechá si slíbit nebo přijme výhodu za to, že při výkonu mandátu podle příkazu nebo na pokyn vykonal nebo strpěl jednání, nebo že je v budoucnu vykoná nebo opomene, bude potrestán trestem odnětí svobody až do pěti let nebo pokutou.

(2) Stejně bude potrestán, kdo členu

1. zastupitelstva Spolku, země, obcí nebo spolků obcí nebo

2. zákonodárného orgánu cizího státu, Evropského parlamentu nebo parlamentního shromáždění mezinárodní organizace

tomuto členu nabídne, slíbí nebo zaručí výhodu pro sebe nebo třetí osobu za to, že při výkonu mandátu podle příkazu nebo na pokyn vykonal nebo opominul jednání, nebo v budoucnu je vykoná nebo opomene, bude potrestán trestem odnětí svobody až do pěti let nebo pokutou.

(3) Pokus je trestný.

(4) Politický mandát nebo politická funkce, dar politické straně poskytnutý v souladu se zákonem o politických stranách a příspěvek, který odpovídá zvyklostem v rámci výkonu mandátu v zastupitelstvu, zákonodárném sboru cizího státu, Evropského parlamentu nebo parlamentního shromáždění mezinárodní organizace, nepředstavují výhodu ve smyslu tohoto ustanovení.

Z důvodové zprávy k návrhu zákona k § 108e odst. 4:

Kvůli potížím, jak na jedné straně učinit účinným trestání jednání poslanců a vůči poslancům v oblasti přijetí a poskytnutí výhod pro výkon mandátu, a na druhé straně zachovat volný mandát a unést zvláštnosti politického života, tedy ponechat netrestné takové jednání, které je v politickém životě sociálně adekvátní, předpokládá návrh zákona výslovné vyloučení určitých poskytnutí a zvýhodnění z pojmu výhody.

Jsou to:

- politický mandát a politické funkce

Případy, v nichž se nositel mandátu podrobuje vnitřní stranické personální politice (Positionierung), aby si zajistil umístění jako kandidát jmenování nebo volby do určité politické funkce nebo úřadu, jsou z pojmu výhoda výslovně vyloučeny. Tak zůstávají zejména politické výměnné vztahy ve formě protislužby netrestné, když poslanci výkon svého mandátu v zastupitelských sborech těmto vztahům přizpůsobují tak, že je přistoupeno na vzájemné plnění, které rovněž představuje výkon mandátu. Takové dohody se pohybují v okruhu všeobecně platných politických pravidel hry („Spielregeln“).

- podle zákona o politických stranách přípustné stranické příspěvky

Právním řádem přípustné stranické příspěvky nespádají do pojmu výhoda u tohoto činu.....

- zvyklosti uznané v parlamentním provozu

Judikatura úplatkářství pro úředníky dovoluje sociálně adekvátní „výhody“, ve formě relativně nepatrných pozorností..... Při výkladu je třeba použít dosavadní judikaturu (je popsána u platného zákona v této práci výše.) Nejasný pojem zvyklostí (Gepflogenheit) je zákonodárcem používán i v jiných normách.

§ 108f

(1) Kdo jako kandidát na mandát zastupitelstva, zákonodárného sboru cizího státu, Evropského parlamentu nebo parlamentního shromáždění mezinárodní organizace pro sebe nebo pro třetí osobu požaduje, nechá si slíbit nebo přijme výhodu za to, že v případě zvolení při výkonu mandátu podle příkazu nebo na pokyn vykoná nebo opomene jednání, bude potrestán trestem odnětí svobody až do tří let nebo pokutou.

(2) Stejně bude potrestán, kdo kandidátu na mandát zastupitelstva, zákonodárného sboru cizího státu, Evropského parlamentu nebo parlamentního shromáždění mezinárodní organizace nabídne, slíbí nebo zaručí výhodu pro sebe nebo třetí osobu za to, že při výkonu mandátu podle příkazu nebo na pokyn v budoucnu vykoná nebo opomine jednání.

(3) Kandidátem podle tohoto ustanovení je ten, který je určen příslušným grémiem strany nebo člensky organizovanou skupinou oprávněných voličů v příslušném řízení nebo jehož žádost je oznámena na tomu určeném formuláři na místě určeném pro volbu.

(4) § 108e odst. 4 platí obdobně.

§ 108g Vedlejší následky

Vedle trestu odnětí svobody nejméně 6 měsíců pro trestný čin podle §§ 108e a 108f může soud odejmout způsobilost nabýt práva z veřejných voleb, a právo volit nebo hlasovat při veřejných záležitostech.

Francie

Francouzský právní řád rozlišuje mezi pasivním úplatkářstvím a nedovoleným ovlivňováním, které je zařazeno do skupiny trestných činů proti veřejné správě spáchaných osobami vykonávajícími veřejnou funkci (čl. 432-11 trestního zákoníku), a aktivním úplatkářstvím a nedovoleným ovlivňováním, které se řadí do skupiny trestných činů proti veřejné správě spáchaných jednotlivci (čl. 433-1 a 433-2 trestního zákoníku).

*Trestní zákoník (Code pénal)*¹⁹

Trestný čin pasivního úplatkářství a nedovoleného ovlivňování spáchaný osobami vykonávajícími veřejnou funkci

Čl. 432-11

Kdo v souvislosti s výkonem pravomoci veřejného činitele nebo v souvislosti s obstaráváním věci obecného zájmu nebo s výkonem volené veřejné funkce neoprávněně, kdykoliv, přímo či nepřímo, pro sebe nebo pro jiného přijme nebo požádá o nabídku, příslib, příspěvek, dar nebo jiné zvýhodnění, bude potrestán odnětím svobody na deset let a pokutou ve výši 150 000 EUR, pokud

- 1. měl jednat nebo jednal, měl se zdržet nebo se zdržel určitého jednání spojeného s jeho úřadem, pověřením nebo mandátem nebo toto jednání umožnil, nebo pokud*
- 2. měl zneužít nebo zneužil svého skutečného nebo domnělého vlivu s cílem získat ze strany orgánu veřejné moci určitá vyznamenání, úřad, zakázku nebo jiná zvýhodňující rozhodnutí.*

Z komentářů (resp. z judikatury)²⁰:

¹⁹ Dostupný z:

http://legifrance.gouv.fr/affichCode.do?sessionId=D46B8120D46CE9CBAD5B705C81B35C73.tpdjo02v_3?cidTexte=LEGITEXT000006070719&dateTexte=20130711 (konsolidovaná verze aktuální k 11. 7. 2013)

Trestný čin pasivního úplatkářství a nedovoleného ovlivňování se řadí do podskupiny trestných činů porušení povinnosti poctivosti/čestnosti (úřední povinnosti). Jedná se o trestné činy, jejichž pachateli mohou být pouze osoby vykonávající veřejnou funkci. Do této skupiny patří také trestný čin zneužití pravomoci v oblasti poplatků, příspěvků a daní (*la concussion*), který je třeba od pasivního úplatkářství odlišovat. Tento trestný čin je upravený v čl. 432-10 trestního zákoníku a spočívá v neoprávněném obohacování se z titulu své funkce (týká se zejména daňových a některých dalších úředníků, policistů atd.).

Skutková podstata

Francouzský trestní zákoník rozlišuje v rámci této skutkové podstaty mezi dvěma druhy nedovoleného jednání – tzv. *pasivním úplatkářstvím* (odst. 1) a *nedovoleným ovlivňováním* (odst. 2). Rozdíl mezi nimi spočívá v postavení subjektu daného trestného činu, resp. v jeho odlišných úlohách.

Základem *pasivního úplatkářství* je uzavření dohody mezi úplatkářem a podpláceným (subjektem tohoto trestného činu), jejímž smyslem je přislíbení určité odměny za to, že podplácený bude (osobně) nějakým způsobem jednat či se určitého jednání naopak zdrží. Toto jednání musí souviset s výkonem jeho funkce (viz výše). K naplnění skutkové podstaty tohoto trestného činu dochází již pouhým uzavřením dohody mezi úplatkářem a podpláceným, přičemž nezáleží na tom, zda následně došlo k její realizaci či nikoli.

V případě *nedovoleného ovlivňování* je pak podplácený v postavení jakéhosi prostředníka, který má za přislíbenou odměnu svým předpokládaným či skutečným vlivem vyplývajícím z jeho postavení působit na jinou osobu (orgán veřejné moci) s cílem zajistit úplatkáři poskytnutí určité laskavosti ze strany této osoby či vydání určitého pro něj příznivého rozhodnutí nebo naopak s cílem zabránit vydání určitého pro něj nepříznivého rozhodnutí. Stejně jako v předchozím případě dochází k naplnění skutkové podstaty již pouhou dohodou mezi úplatkářem a podpláceným, přičemž není tak důležité, jestli bude laskavost skutečně poskytnuta či nikoli, například proto že podplácený mohl nadhodnotit svůj vliv či se domníval, že určitým vlivem disponuje a skutečnost ukázala opak.

Subjekt trestného činu

Jak je uvedeno výše, právní úprava obsažená v čl. 432-11 trestního zákoníku dopadá na veřejné činitele a osoby obstarávající věci obecného zájmu nebo vykonávající volenou veřejnou funkci. Toto vymezení je však poměrně obecné. Určení konkrétních osob, na které toto ustanovení dopadá, je tak předmětem judikatury. Podle ní mohou být pachateli tohoto trestného činu jakožto osoby vykonávající volenou veřejnou funkci například poslanci, senátoři, členové městských rad a rad departementů a někteří další volení funkcionáři (např. předsedové hospodářských komor za splnění dalších podmínek). V souvislosti s výkonem pravomocí veřejného činitele a s obstaráváním věcí obecného zájmu se pak mohou tohoto trestného činu dopustit také členové vlády, ministerští úředníci, příslušníci policejního sboru, daňoví úředníci, konkurzní správci, dopravní inspektoři rozhodující o vydání řidičského oprávnění, tajemníci starosty či vedoucí pracovníci technických služeb měst a departementů.

Z působnosti tohoto ustanovení jsou vyňaty některé osoby působící v oblasti justice, pro které platí speciální právní úprava v podobě čl. 434-9 a 434-9-1 trestního zákoníku (skupina trestných činů proti výkonu spravedlnosti). Jedná se například o soudce, členy poroty, soudní znalce či rozhodce. Stejně tak platí speciální právní úprava například pro osoby zastávající funkci v orgánech EU, tj. členy Komise, poslance Evropského parlamentu, soudce Soudního dvora EU za Francii atd. (čl. 435-1 a 435-2 trestního zákoníku). Je však nutné dodat, že

---

²⁰ Yves Mayaud: Code pénal (Nouveau Code pénal, Ancien Code pénal - annotations de jurisprudence et bibliographie). Édition 2002. Paris: Dalloz, 2002; Jean Pradel, Michel Danti-Juan: Manuel de droit pénal spécial. 2e édition revue et augmenté au 15 mars 2001. Paris: Cujas, 2001; Michel Véron: Droit pénal spécial. 8e édition mise a jour octobre 2000. Paris: Colin, 2001

právní úprava obsažená v těchto speciálních skutkových podstatách je co do vymezení objektivní stránky či sankcí za tento trestný čin vesměs identická (s určitými odlišnostmi).

Úplatek

Přislíbená odměna je nejčastěji peněžního charakteru, není to však podmínkou. Dle judikatury může spočívat například v předání věci určité hodnoty, v předání určitého finančního obnosu, v přislíbení provize z uskutečněného obchodu, v učinění obchodní nabídky (např. prodej nějaké věci za sníženou cenu oproti cenám normálním), v bezplatném vykonání práce či služby pro podpláceného, ve splacení jeho dluhů, ale také například v pozvání na dovolenou či na jinou událost nebo dokonce v poskytování sexuálních služeb.

V minulosti byl v případě této skutkové podstaty vyžadován předběžný charakter přijetí či přislíbení odměny v souvislosti s požadovaným jednáním subjektu tohoto trestného činu. Kasační soud dokonce v několika případech judikoval, že byla-li odměna za určité jednání osoby vykonávající veřejnou funkci přijata či přislíbena až následně, nejedná se o korupční jednání a tuto odměnu je třeba považovat za pouhé vyjádření vděčnosti či snahy o zachování náklonnosti. Smyslem této konstrukce bylo usnadnění dokazování korupčního jednání. Příliš dlouho však aplikována nebyla. V roce 2000 byla vyvrácena novelou trestního zákoníku, prostřednictvím níž bylo do textu ustanovení čl. 432-11 mimo jiné vloženo slovo „kdykoli“ (viz výše), kterým bylo vyjádřeno, že k naplnění skutkové podstaty tohoto trestného činu není třeba zkoumat, v jakém okamžiku byla odměna přijata nebo o ní bylo požádáno, protože tento okamžik není pro spáchání tohoto trestného činu podstatný. Trestného činu pasivního úplatkářství a nedovoleného ovlivňování se tak může dopustit i ta osoba vykonávající veřejnou funkci, která nějakým způsobem jednala a následně za toto jednání přijala či požádala o poskytnutí určité odměny.

Korupční jednání

Smyslem poskytnutí úplatku je docílit, aby osoba vykonávající veřejnou funkci (pachatel tohoto trestného činu) jednala nebo se zdržela určitého jednání spojeného s jejím úřadem, pověřením nebo mandátem nebo toto jednání alespoň umožnila. Podle judikatury se může jednat například o snížení zdanitelných příjmů (ze strany daňového úředníka), poskytnutí informací ohledně budoucích výběrových řízení na veřejné zakázky, zastavení přestupkového řízení nebo dokonce o pouhé zdržení se hlasování v určité otázce. Toto jednání musí přímo či nepřímo souviset s výkonem její funkce. Stejně tak musí být příčinná souvislost mezi poskytnutou odměnou a jednáním pachatele, které následovalo nebo předcházelo jejímu přijetí či přislíbení. Praxe v tomto směru opět zastává poměrně extenzivní výklad, když za korupční jednání podle tohoto ustanovení považuje například i situaci, kdy dohodnuté jednání pachatele není přímo spojené s výkonem jeho funkce, avšak je z titulu jeho funkce alespoň nějakým způsobem usnadněno. Tento výklad tak umožňuje stíhat například i jednání za úplatek, které nespadá přímo do pravomocí podplácené osoby (která však jedná z titulu své funkce) nebo jednání spočívající ve využívání svého vlivu (opět z titulu své funkce) omezující se na pouhé vydání stanoviska, které má působit na kompetentní orgán s cílem dosažení vydání určitého rozhodnutí nebo naopak zamezení vydání určitého rozhodnutí.

Posledně zmíněný případ se do jisté míry podobá nedovolenému ovlivňování, které spočívá ve zneužití svého skutečného nebo domnělého vlivu s cílem získat ze strany orgánu veřejné moci určité zvýhodnění. Dle judikatury může toto zvýhodnění spočívat například ve vydání stavebního povolení, v získání řídičského oprávnění či v zastavení přestupkového řízení proti konkrétní osobě.

Tresty

Skutková podstata tohoto trestného činu předpokládá uložení trestu odnětí svobody na deset let a pokuty ve výši 150 000 EUR. Jedná se o fixní trestní sazbu i částku, přičemž nezáleží na

tom, jakou hodnotu měla přislíbená nebo poskytnutá odměna. Za spáchání tohoto trestného činu lze však kromě uvedených trestů uložit i tresty doplňkové vymezené v článku 432-17 trestního zákoníku. Jedná se o tresty zákazu výkonu občanských a rodinných práv, zákazu výkonu veřejné funkce či profese, s níž souvisí předmětná trestná činnost, zabavení neoprávněně získaných věcí či peněz či uveřejnění pachatele tohoto trestného činu, resp. rozhodnutí v dané věci.

Trestný čin aktivního úplatkářství a nedovoleného ovlivňování spáchaný jednotlivci

Čl. 433-1

Kdokoliv, kdo neoprávněně, kdykoliv, přímo či nepřímo učiní nabídku či příslib nebo nabídne dar, příspěvek, nebo jiné zvýhodnění pro ni nebo pro jiného osobě v postavení veřejného činitele, osobě obstarávající věci obecného zájmu nebo osobě vykonávající volenou veřejnou funkci, bude potrestán odnětím svobody na deset let a pokutou ve výši 150 000 EUR, pokud

1. tato osoba měla jednat nebo jednala, měla se zdržet nebo se zdržela určitého jednání spojeného s jejím úřadem, pověřením nebo mandátem nebo toto jednání umožnila, nebo pokud

2. měla zneužít nebo zneužila svého skutečného nebo domnělého vlivu s cílem získat ze strany orgánu veřejné moci určitá vyznamenání, úřad, zakázku nebo jiná zvýhodňující rozhodnutí.

Stejně bude potrestán také ten, kdo vyhoví osobě v postavení veřejného činitele, osobě obstarávající věci obecného zájmu nebo osobě vykonávající volenou veřejnou funkci, která neoprávněně, kdykoliv, přímo či nepřímo požádá o nabídku, příslib, dar, příspěvek nebo jiné zvýhodnění pro sebe nebo pro jiného za to, že bude jednat nebo jednala, zdrží se nebo se zdržela jednání podle odstavce 1, nebo za to, že zneužije nebo zneužila svého vlivu za podmínek podle odstavce 2.

Čl. 433-2

Kdokoliv, kdo neoprávněně, kdykoliv, přímo či nepřímo přijme nebo požádá o nabídku, příslib, dar, příspěvek nebo jiné zvýhodnění pro sebe nebo pro jiného za to, že zneužije nebo zneužil svého skutečného nebo domnělého vlivu s cílem získat ze strany orgánu veřejné moci určitá vyznamenání, úřad, zakázku nebo jiná zvýhodňující rozhodnutí, bude potrestán odnětím svobody na pět let a pokutou ve výši 75 000 EUR.

Stejně bude potrestán také ten, kdo vyhoví žádostem podle odstavce 1, nebo kdo někomu neoprávněně, kdykoliv, přímo či nepřímo učiní nabídku či příslib nebo nabídne dar, příspěvek, nebo jiné zvýhodnění pro něj nebo pro jiného za to, že zneužije nebo zneužil svého skutečného nebo domnělého vlivu s cílem získat ze strany orgánu veřejné moci určitá vyznamenání, úřad, zakázku nebo jiná zvýhodňující rozhodnutí.

Ustanovení čl. 433-1 upravuje zrcadlový čin k trestnému činu pasivního úplatkářství podle čl. 432-11 popsáného výše. Pachatelem tohoto trestného činu může být kdokoliv (nikoli tedy pouze osoba vykonávající veřejnou funkci). Ustanovení čl. 433-2 pak zahrnuje všechny ostatní případy nedovoleného ovlivňování, vyjma nedovoleného ovlivňování týkajícího se osob vykonávajících veřejnou funkci podle čl. 432-11 popsáného výše (v souvislosti s pasivním úplatkářstvím). Ve srovnání s tímto ustanovením však v tomto případě hrozí

pachatelům tohoto činu tresty v poloviční výměře (posuzováno mírněji, než v případě osob vykonávajících veřejnou funkci).

Stručné shrnutí

Subjektem korupčních trestných činů v České republice a ve Francii je osoba obstarávající veřejný zájem. V německých zemích je subjekt užší, jedná se o úředníky veřejné správy. Skutková podstata uplácení a přijetí úplatku se v uvedených státech příliš neliší. Úplatkem je vždy výhoda materiálního i nemateriálního charakteru. Judikatura všech zemí určuje, co je ještě úplatkem a co je pouze společensky akceptovatelnou pozorností. Ve všech státech musí u přijetí úplatku existovat souvislost mezi výhodou a jednáním pachatele, které následovalo nebo předcházelo jejímu přijetí či přislíbení.

Případ ujednání spočívajícího v přijetí slibu o poskytnutí politické funkce za závazek určité činnosti v rámci zastupitelského mandátu (např. vzdání se mandátu) nebyl u uvedených státech konkrétně nalezen. Pokud se týká Francie, kde mohou být poslanci potenciálními pachateli přijetí úplatku, dostupné komentáře podobný případ nezaznamenaly.

Prameny:

Novotný O., a kol., Trestní právo hmotné, Praha, ASPI 2004

Egmont Foregger, Friedrich Nowakowski, Wiener Kommentar zum Strafgesetzbuch, 1991

Herbert Tröndle und Thomas Fischer, Strafgesetzbuch und Nebengesetze, C.H. Beck 2007,

v textu zkratka TF

Helmut Satzger a další, StGB, Strafgesetzbuch, Kommentar, Carl Heymanns Verlag 2009,

v textu zkratka SSW

Foregger, E., Fabrizy, E. E. Strafgesetzbuch, Kurzkomentar, Manzsche Velags- und Universitätsbuchhandlung, Wien 2010, str. 853-883, **v textu zkratka FF**

Yves Mayaud: Code pénal (Nouveau Code pénal, Ancien Code pénal - annotations de jurisprudence et bibliographie). Édition 2002. Paris: Dalloz, 2002

Jean Pradel, Michel Danti-Juan: Manuel de droit pénal spécial. 2e édition revue et augmenté au 15 mars 2001. Paris: Cujas, 2001

Michel Véron: Droit pénal spécial. 8e édition mise a jour octobre 2000. Paris: Colin, 2001

Příloha:

Právní věty z výše citovaného rozsudku

BGH 5 StR 453/05 - Urteil vom 9. Mai 2006 (LG Wuppertal)

BGHSt; Amtsträgerschaft kommunaler Mandatsträger bei Betrauung mit konkreten Verwaltungsaufgaben, die über ihre Mandatstätigkeit in der kommunalen Volksvertretung und den zugehörigen Ausschüssen hinausgehen; Vorrang der Abgeordnetenbestechung gegenüber den Bestechungsdelikten; Steuerhinterziehung (umsatzsteuerpflichtiger Empfang von Schmiergeldzahlungen durch Abgeordnete).

§ 11 Abs. 1 Nr. 2 StGB; § 108e StGB; § 331 StGB; § 332 StGB; § 333 StGB; § 334 StGB; § 1 Abs. 1 Nr. 1 UStG; § 370 Abs. 1 Nr. 2 AO

Leitsätze

1. a) Kommunale Mandatsträger sind keine Amtsträger, es sei denn, sie werden mit konkreten Verwaltungsaufgaben betraut, die über ihre Mandatstätigkeit in der kommunalen Volksvertretung und den zugehörigen Ausschüssen hinausgehen. (BGHSt) b) Die Vorschrift des § 108e StGB enthält eine im Verhältnis zu den §§ 331 ff. StGB abschließende Sonderregelung. (BGHSt)
2. Der Empfang von Schmiergeldzahlungen durch Abgeordnete kann umsatzsteuerpflichtig sein. (BGHSt)
3. Bei Zweifelsfällen kann für die Abgrenzung zwischen bloßer Mitwirkung an der politischen Willensbildung in der gemeindlichen Volksvertretung einerseits und dem Betrautsein mit der Erfüllung konkreter Verwaltungsaufgaben auf kommunaler Ebene andererseits insbesondere auf zwei Kriterien zurückgegriffen werden: Zum einen ist zu fragen, ob der Mandatsträger in der konkreten Entscheidungssituation ersetzbar ist oder ob es rechtlich zwingend auf seine persönliche Entscheidung ankommt. Zum anderen ist zu untersuchen, ob die Entscheidung inhaltlich eher dem politischen oder dem verwaltenden Bereich zuzuordnen ist; dies bestimmt sich danach, ob die zur Entscheidungsfindung Berufenen ausschließlich den Interessen der Gesamtheit verpflichtet sind oder sich auch von (parti-)politischen Gesichtspunkten leiten lassen dürfen (vgl. BGHSt 8, 21, 23 f.). (Bearbeiter)
4. Strafbar nach § 108e Abs. 1 StGB ist lediglich das Unternehmen des Stimmenkaufs und -verkaufs. Die Tathandlung muss also zumindest im Versuch einer ausdrücklichen oder konkludenten Unrechtsvereinbarung in Bezug auf ein künftiges Abstimmungsverhalten in einer Volksvertretung der Gemeinden oder Gemeindeverbände durch das Angebot oder das Fordern von Vorteilen bestehen. Die Abgeordnetenbestechung nach § 108e StGB erfasst - anders als die §§ 331, 333 StGB - nicht das "Anfüttern" im Sinne der Vorteilszuwendung für allgemeine Gewogenheit beim Verhalten in Wahlen und Abstimmungen, sondern nur eine konkrete "Unrechtsvereinbarung" (Stimmenkauf und -verkauf). Allgemeine oder belohnende Zuwendungen an kommunale Mandatsträger können nur strafbar sein, wenn sie zumindest auch einem von §§ 331 ff. StGB erfassten Verwaltungshandeln gelten und nicht nur dem politischen Handeln in Wahlen und Abstimmungen innerhalb der Volksvertretung bzw. bei deren Vorbereitung. (Bearbeiter)
5. Strafflos sind bei § 108e StGB im Gegensatz zu §§ 331 ff. StGB auch nachträgliche "belohnende" Zuwendungen für ein bestimmtes Abstimmungsverhalten in der Volksvertretung. Nachträgliche Zuwendungen können allerdings ein gewichtiges Beweisanzeichen für eine vorherige ausdrückliche oder konkludente Unrechtsvereinbarung sein. (Bearbeiter)
6. Im Zusammenhang mit der ohnehin aufgrund internationaler Abkommen notwendigen Modifizierung des Straftatbestands der Abgeordnetenbestechung sollte der Gesetzgeber deshalb nach Auffassung des Senats für entsprechende Abhilfe sorgen, insbesondere auch hinsichtlich einer Einbeziehung kommunaler Mandatsträger in strafbewehrte Verschwiegenheitspflichten (vgl. § 203 Abs. 2 StGB). (Bearbeiter)

Entscheidungstenor

1. Auf die Revisionen der Angeklagten wird das Urteil des Landgerichts Wuppertal vom 11. August 2004 mit den zugehörigen Feststellungen aufgehoben,
  - a) soweit der Angeklagte S wegen Bestechlichkeit und Vorteilsannahme verurteilt worden ist;
  - b) soweit der Angeklagte C und der Angeklagte F verurteilt worden sind;
  - c) in den Aussprüchen über den Verfall von Wertersatz.Die Angeklagten S und C werden im Fall II. 4 der Urteilsgründe (Vorteilsannahme bzw. Vorteilsgewährung) freigesprochen.
2. Die weitergehende Revision des Angeklagten S wird verworfen.
3. Soweit die Angeklagten S und C freigesprochen worden sind, trägt die Staatskasse die Kosten des Verfahrens und die notwendigen Auslagen der Angeklagten.
4. Im Umfang der Aufhebung wird die Sache zu neuer Verhandlung und Entscheidung, auch über die verbleibenden Kosten der Rechtsmittel, an eine andere Wirtschaftsstrafkammer des Landgerichts zurückverwiesen.